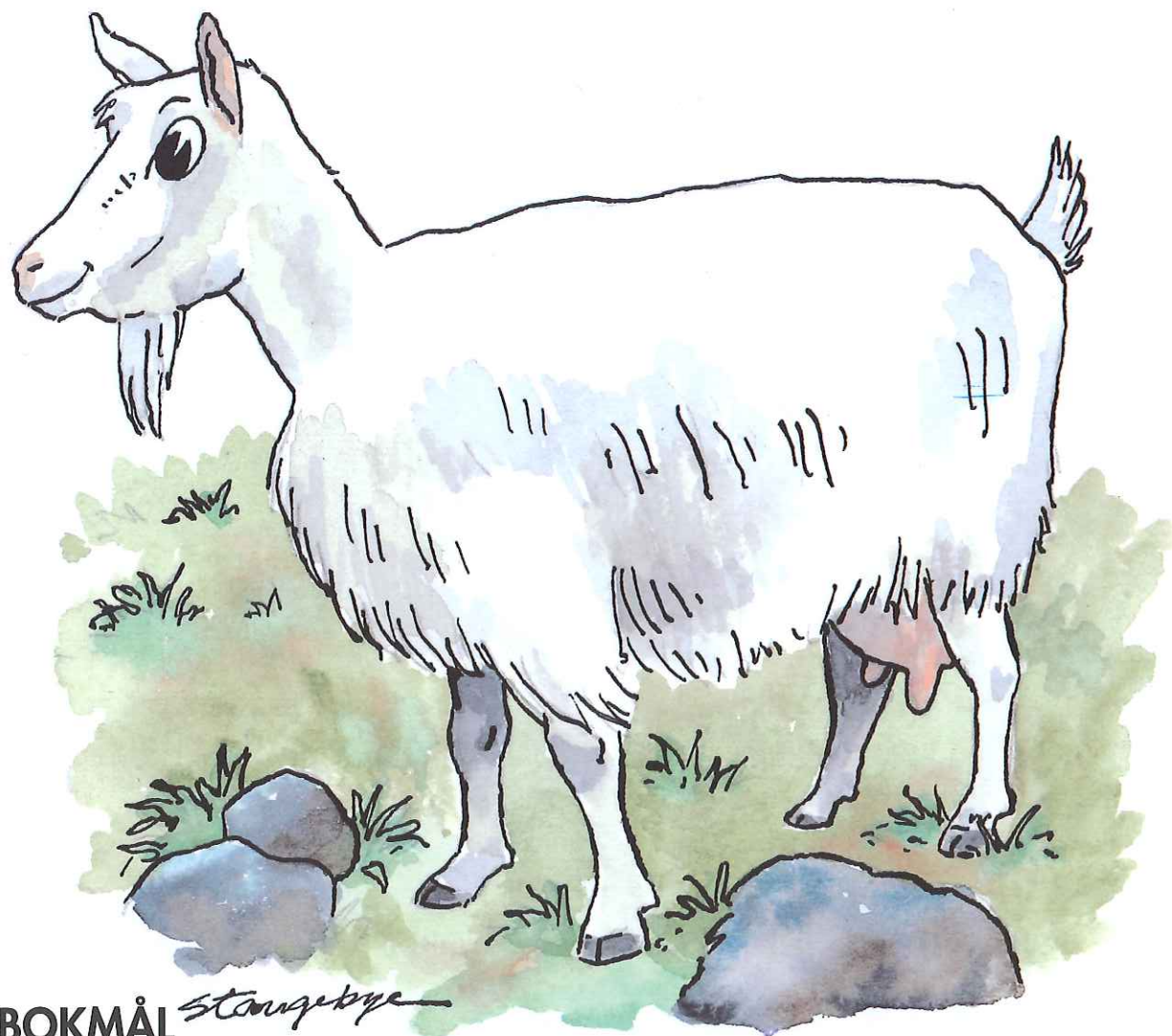

Geiteboka mi / Saueboka mi er laget for barn i alderen 6-10 år. Det finnes også en veiledning med tips for lærere til arbeid med husdyr. Materialet kan bestilles i nettbutikken på bondelaget.no

Revidert 2011 - ISBN 978-82-7712-089-8

K A R I R A M S T A D

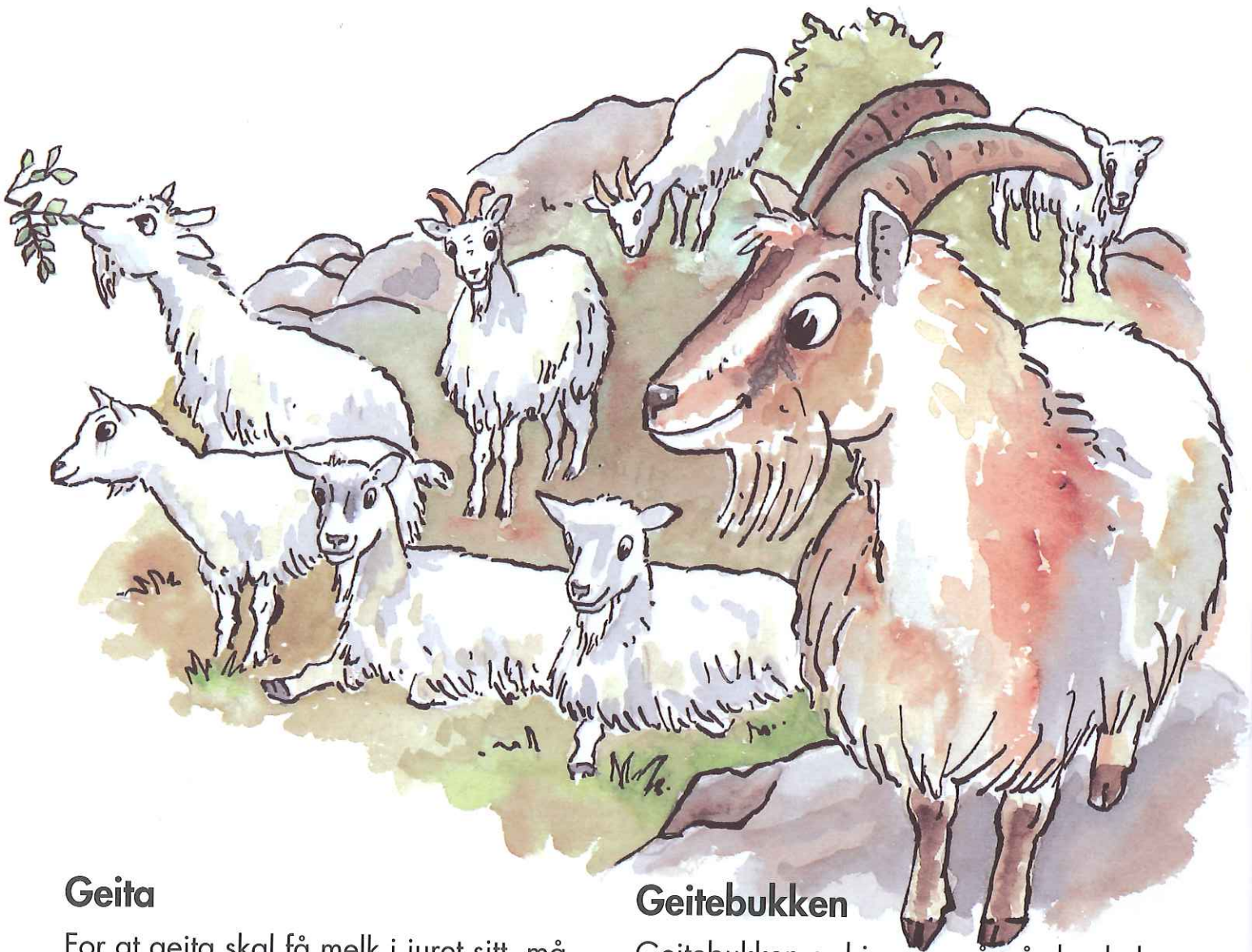
GEITE- BOKA MI

BOKMÅL *Stangebye*

Norges Bondelag
Den grønne skolen

GEITA OG GEITEBUKKEN

Geita

For at geita skal få melk i juret sitt, må hun få killinger hvert år. Geita melkes to ganger om dagen, morgen og kveld.

Om vinteren er geitene i fjøset på gården. Om sommeren beiter geitene i skog og mark eller på fjellet. Geitene kommer alltid tilbake til fjøset der de skal melkes. Mange geiter er på ei seter om sommeren.

Noen geiter og geitebukker har horn. Horna til bukkene vokser fortere og blir mye større enn horna til geitene.

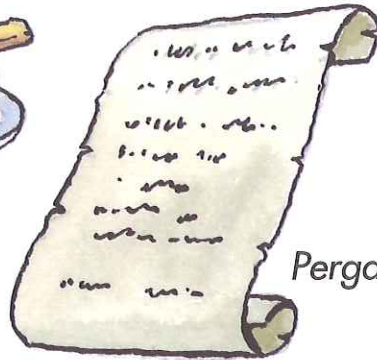
Geitebukken

Geitebukken er hjemme på gården hele året.

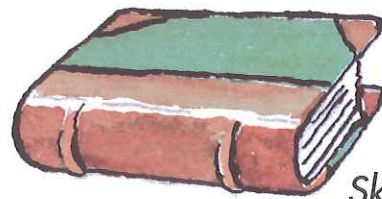
Geitebukken slippes sammen med geitene slik at de kan pare seg. Noen geiter blir kunstig befruktet. På den måten kan de beste bukkene bli far til killinger på mange gårder. Fem måneder etter paring blir killingene født.

Gryterett

Pergament

Skinn til bøker

Afrikanske trommer

Semsket jakke

MC-dress

Hunnen kalles geit.
Hannen kalles geitebukk.
Ungene kalles killinger eller kje.

Vi får melk, kjøtt og skinn av geita.
I Norge er melka det viktigste vi får av geita.
I andre land er kjøtt og skinn også viktig.

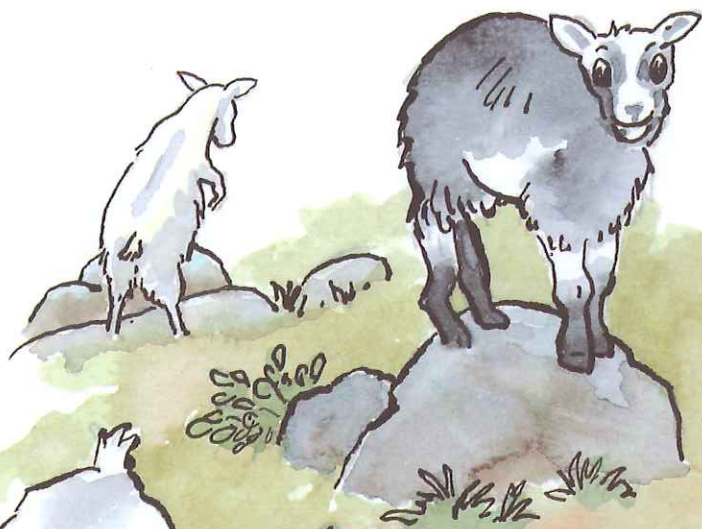
Geita er en drøvtygger, akkurat som sauene og kua.
Ute spiser geitene urter, løv, knopper, bark og gras.
Det vokser ikke til med busker og kratt der geitene beiter.
Vi sier at geitene pleier landskapet. Inne spiser geitene høy, silofôr og kraftfôr.

Geiter er nysgjerrige og de er veldig flinke til å klatre og balansere.
Geiter er flokkdyr, de liker å være sammen i en flokk. Når geiter hviler, liker de å ha god utsikt. Den geita som ligger høyest opp er sjefen i flokken.

MC-hansker

KILLINGEN

Alle killebukkene

Alle killebukkene på haugen sprang,
og spurte om Ola var hjemme.
Ola sin mamma hun svarte nei!
Og alle killebukkene de ble så lei.

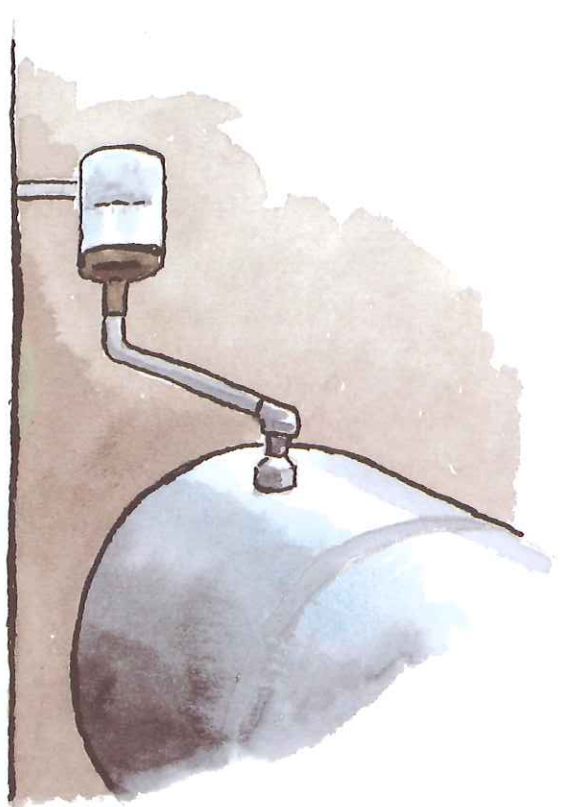
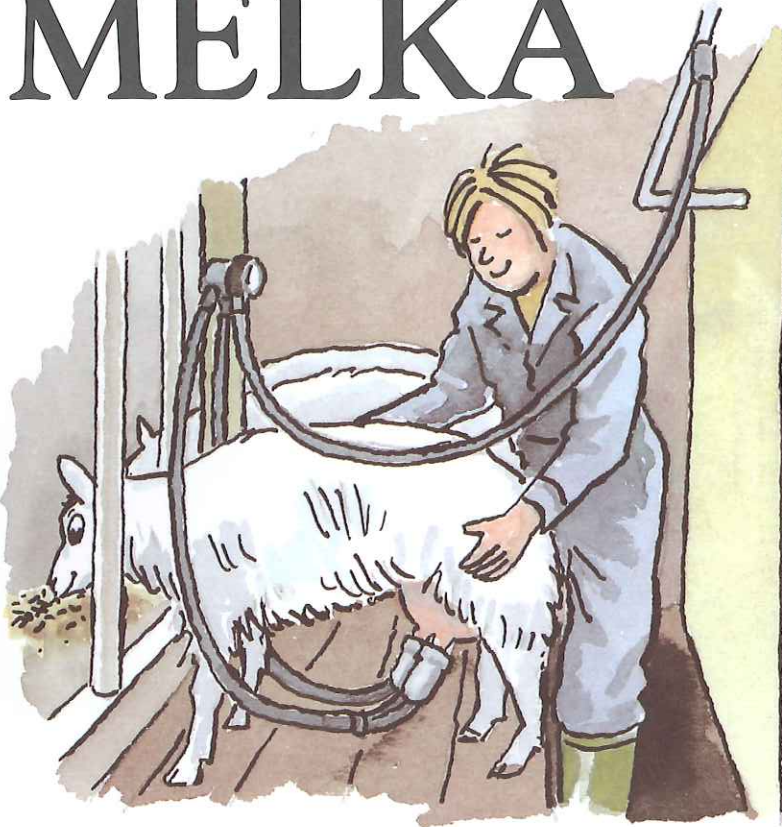
Alle killebukkene på haugen sprang,
og spurte om Ola var hjemme.
Ola sin mamma hun svarte ja!
Og alle killebukkene de ble så glad.

Geita kan få 1, 2 eller 3 killinger. Det mest vanlige er at hun får tvillinger.

Når en killing er født, slikker geita den ren og tørr. Killingen reiser seg nesten med en gang, og finner fort fram til spenene til geita. Etter noen dager flyttes killingene til en egen bingje. Her får de melk, kraffôr og høy av bonden.

De fleste killingene sendes til slakteriet tidlig på sommeren. De beste killingene får gå sammen med geiteflokken hele sommeren. Slik blir de godt kjent der geitene pleier å gå. Til våren får de egne killinger. Geiter som gir mye melk, får killinger mange år etter hverandre.

MELKA

Geita har et jor med to spener.
Mens geitene melkes, får de krafffôr.

Ei geit gir ca 700 liter melk i året.
Bonden selger geitemelka til meieriet.

På meieriet lages ulike typer hvit og brun ost av geitemelka.
Det kalles å yste. Noen bønder lager selv ost på gården eller på setra.

Melka til ei geit er nok til å lage 80 ekte geitoster i året.
Den vanligste brunosten er laget med bare litt geitemelk og mest kumelk, da rekker melka fra ei geit til 800 brunoster!

